

I Pasqua Cicle A evangeli

Identitat discutida

En l'evangeli del diumenge de Pasqua llegim un fragment de l'evangeli de Joan que narra la visita dels deixebles al sepulcre de Jesús (Jn 20,1-9). Per la semblança d'alguns detalls amb els relats de la tomba buida i de la visita de les dones al sepulcre, sembla que el text de Joan conté elements subjacents de la mateixa tradició utilitzada pels evangelis sinòptics.

Crida l'atenció el detall dels llençols plegats. La menció d'aquest indicatiu té una funció apologetica, és a dir, de defensa. Defensar què? Es tractava de refutar la llegenda o argument, segons el qual el cos de Jesús hauria estat robat. Això actuava d'obstacle per creure en la resurrecció de Jesús. Els llençols plegats refuten l'obstacle perquè: quins lladres s'haurien entretingut a plegar acuradament els llençols? Amb tot, els llençols plegats només tenen la funció de ser signe o pista que ha de portar a la fe en Jesús ressuscitat. Fixem-nos que Pere, tot i veient els llençols plegats, no creu. També marquen la diferència entre la mort de Jesús i la de Llätzer. Aquest surt del sepulcre lligat, simbolitzant que haurà de tornar a morir, perquè està sotmès als lligams de la mort. No és aquest el cas de Jesús, que ha ressuscitat venent els lligams de la mort.

Dels dos deixebles que van cap al sepulcre, només se'n dona el nom d'un: Pere. De l'altre només es diu que era el deixeble que Jesús estimava. Esbrinar la identitat d'aquest deixeble ha fet córrer rius de tinta. La tradició cristiana, avalada pels escrits dels Pares de l'Església, ha defensat, ja des del segle II, que l'autor del quart evangeli, juntament amb l'Apocalipsi i les tres cartes de Joan és l'apòstol Joan, el fill de Zebedeu, un dels Dotze, el deixeble estimat. Aquesta ha estat una manera de

solucionar el problema de la identitat del deixeble estimat: unificar en un sol personatge diferents designacions.

Algunes interpretacions pensen que el deixeble estimat és una figura simbòlica o imaginària que esdevindria la imatge del model de deixeble o el deixeble ideal. Contra això cal objectar que, si les esglésies joàniques no haguessin conegut l'existència real d'aquesta persona, no haurien estat convençudes de la seva autoritat.

Els textos evangèlics no revelen la identitat del deixeble estimat. Apareix sempre en la segona part del quart evangeli, sempre al costat de Pere, en una situació de superioritat respecte a aquest, i en els moments clau de la missió de Jesús: el sant sopar, el calvari, i en la visita al sepulcre (el text que ens ocupa). La investigació més recent apunta que el deixeble estimat correspon a un deixeble de Jesús que no formava part dels Dotze, de posició social i formació elevada. Molt proper a Jesús, després de la resurrecció, fou l'iniciador d'una predicació i d'una interpretació originals i molt profundes de la vida i obra de Jesús. A Efes fundà un moviment d'evangelització i esdevingué el cap de l'anomenada escola joànica. D'aquesta escola, en sorgí el quart evangeli, l'Apocalipsi i les cartes de Joan. El seus deixebles feren que aparegués en els moments clau de la missió de Jesús i el designaren com el deixeble que Jesús estimava.

El deixeble que Jesús estimava és respectuós amb Pere. No hi ha una subestimació pel fet que Pere no sigui el primer de creure. El text deixa entreveure que l'amor atorga una facultat d'intuïció per a creure en la resurrecció i que és millor camí que no pas les proves argumentals.

A216